De Levende Natuur 1 (4):66-70 (1896)

de vormen, klein en groot, zijn toch in denzelfden stijl. En dan zitten ze alle heel regelmatig om den stengel gerangschikt. Pluk er een af en er is een mooi geheel bedorven!

Laten wij ons aandeel uit den grooten lusthof nemen met bescheidenheid!

Er is nog wat eigenaardigs bij de bladeren te vermelden. Ze zitten niet met een eigenlijken steel aan den stengel, maar met eene scheede, die den stengel omvat houdt. Die scheede is eene verbreeding van den steel, gootvormig doorgaans. Teekenachtig is dikwijls die verbinding van de scheede met den stengel en eene van de stille bekoorlijkheden te meer, waardoor deze planten het oog streelen.

In de oksels der scheede ontwikkelen zich knoppen, welke tot blad- en bloemdragende takken uitgroeien. Bijzonder mooi is dit alles te zien bij den berenklauw, *Heracleum Sphondylium*. Hier zijn de bladscheeden bijzonder groot en wijd, zoodat de gootvormige gedaante is overgegaan in die van eene opene blaas. Interessant is het, op te merken, hoe in zoo'n blaas de knop zich tot eene ferme grootte ontwikkelt, en hoe het buitenste deel dier knop opnieuw eene dergelijke blaas is, die op hare beurt er eene omvat houdt enz. Een vreemd gezicht is het, wanneer die scheede heel groot is en het daarop zittende blad klein en nietig.

Wij hopen, dat de lezer wel zal inzien, dat al die beschrijvingen alleen maar waarde hebben voor iemand, die de planten werkelijk opzoekt. Neem Baedeker, neem Craandijk, neem onze schetsen, bij hunne zeer uiteenloopende verdiensten hebben zij dit gemeen, dat men er, op zijn stoel zittend, weinig pleizier van heeft, maar dat zij handelen over dingen, die de moeite waard zijn, gezien te worden.

J. JASPERS JR.

(*Wordt vervolgd.*)

Aspidistra.

Al is de naam u misschien vreemd, de plant kent ge zeker. Er zijn weinig kamerplanten, die thans zoo algemeen gekweekt worden, als dit fraaie, breedbladig gewas. In de vensternis van het rijk gemeubeld salon, zoowel als voor het raam van de eenvoudige burgerwoning, prijkt de aspidistra tegenwoordig in het glanzig, effen groene, of in het voornamere geel- en witgestreepte kleed.

De vreemdeling verdient het, dat hem in ons landje het burgerrecht wordt verleend, zij het ook binnenkamers.

En dankbaar toont hij zich in hooge mate voor de verleende gastvrijheid.

Hij tiert er op los, of de binnenkamer zijn eigenlijk element was. Blad op blad schiet op uit de stengel, die in de aarde verscholen blijft, en ontrolt in korte tijd zijn breede schijf. Het nieuwe blad met zijn bevallig gegolfde rand, zoekt een plaatsje tusschen de andere en maakt de bloempot al voller en voller; is er weinig ruimte meer, dan rekt de rechte, stevige bladsteel zich nog maar wat meer uit, om *zijn* blad boven de andere te verheffen; of wel, de steel blijft kort en gaat zijwaarts het licht tegemoet en laat het blad onder de andere doorgluren over de rand van de bloempot heen.

Bescheiden is de vreemdeling ook, meer wellicht, dan eenige andere plant. Vergeet ge, hem met drinken te voorzien, hij zal wel wachten; hij klaagt niet eens zijn nood door slap te gaan hangen, zooals andere kamerplanten zoo gauw doen.

Hebt ge geen zonnig plekje meer over, daar de andere kweekelingen alle ruimte in beslag hebben genomen, de aspidistra stelt zich tevreden met een plaatsje achteraf, met een hoekje van de schoorsteenmantel desnoods.

Is het wat stoffig in het vertrek, — als het laagje niet te dik wordt en niet te lang liggen blijft, klaagt hij niet en wacht geduldig tot zijn verpleger of verpleegster hem komt bevrijden van die onaangename en ongezonde bedekking.

Moet ge een paar dagen, een paar weken wellicht, met de geheele familie op reis, zoodat het huis wordt gesloten, geef dan uw aspidistra's maar een schoteltje water en zet ze in een hoek. Bij uw terugkomst verwijdert ge spoedig de stoflaag met een vochtige spons van de bladeren, ge zet de planten in het licht, en, ze glanzen u frischgroen tegen, net of er niets is gebeurd. Er zijn voorbeelden van, dat een aspidistra bij een verhuizing werd vergeten, en na maanden door de nieuwe bewoners werd gevonden, zonder er het leven bij te hebben ingeschoten.

Zoo'n makkelijke gast moet wel welkom zijn en bij rijk en arm gewild.

De aspidistra is geen goedkoope plant. Wie zich een flink exemplaar met een vijf en twintig bladeren uit een bloemenwinkel wil aanschaffen, moet met rijksdaalders op de bank komen; en een bont exemplaar, met veel mooie, breed-gestreepte bladeren, en hooge, krachtige stelen, is alleen voor grof geld te koop.

De bloemisten koopen ze soms zelf, als hun voorraad opraakt van de liefhebbers weer in, voor 10 à 15 cent per blad, vaak nog tegen hooger prijs, vooral de bonte.

Toch is er wel aankomen aan aspidistra's, ook zonder dat men zoo diep in de beurs tast.

Als ge niet dadelijk een volle bloempot met groote bladeren begeert en zelf lust in kweeken hebt, kunt ge met een paar kwartjes volstaan en toch mettertijd een pronkplant krijgen.

Wie bij goede kennissen een mooie, volle aspidistra weet te staan, moet maar eens bedelen om een blaadje. Heeft de eigenaar geen kennis van deze planten, dan zal hij er waarschijnlijk tegen opzien, uw verzoek in te willigen; hij is bang, dat een amputatie zijn pracht-exemplaar zal benadeelen.

Dit is evenwel alleen te vreezen, als de kunstbewerking ruw of zonder kennis van zaken geschiedt; toch is er geen bloemist bij noodig, om de operatie te volbrengen.

Het is heel eenvoudig en gemakkelijk; ja, soms is de bewerking voor de oude plant voordeelig. Als zoo'n

De Levende Natuur 1 (4):66-70 (1896)

aspidistra jarenlang in een pot heeft gehuisd, dan neemt de dikke, knoestige, ondergrondsche stengel heel veel ruimte in en de wortels krijgen het te benauwd, ook is er geen plaats meer om genoeg voedende teelaarde te bergen.

Een van beide, de plant moet nu telkens verplant worden in een ruimere pot, en dat heeft in een gewone kamer natuurlijk zijn grenzen, of hij moet besnoeid en gedeeld worden. Een al te groote pot schaadt soms ook.

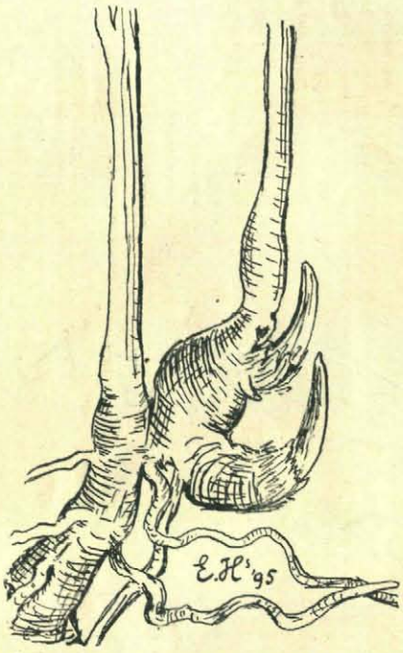

Een stuk van de stengel van een Aspidistra met 2 knoppen van nieuwe bladeren, wortels en de stelen van 2 oude bladeren (de bladeren zelf zijn niet geteekend). Natuurlijke grootte.

Op de teekening hierbij, ziet ge een stuk van de onderaardsche stengel, waaruit de stelen van twee volwassen bladeren omhoog steken.

De draadvormige aanhangsels zijn de wortels, maar aan de rechterhand bemerkt ge twee witte, naar boven gekromde uitsteeksels. Daar zullen twee nieuwe bladeren uitgroeien.

Snijdt ge nu, met een zeer scherp mes, van de groote stengel een stuk af zooals het afgebeelde, dan behoeft dit maar in een pot met goede, losse aarde gezet te worden, om een nieuwe aspidistra te worden.

Sommigen geven de voorkeur aan afscheuren of afbreken, maar het snijden lukt ook, dat heb ik bij ondervinding.

Maar zorg er voor, dat er wortels en een begin van jonge bladeren aan het afgesneden stengelstuk blijven en bovendien een paar oude bladeren; één is ook genoeg; maar voor alle zekerheid zou ik er minstens twee nemen. Die oude bladeren moeten het voedsel bereiden voor de jonge, en de wortels zijn noodig voor het opnemen van water; toch gelukt het soms vroeg in het voorjaar uit een enkel stuk aspidistra-stengel zonder blad of wortels, nieuwe bladeren te krijgen; maar dat is een kunststuk, waarvoor niet ieder tijd en geduld heeft, en dat met nauwlettende zorgen toch nog meest teleurstelling geeft; het heeft dan ook alleen waarde als botanische proef. Wie een stuk stengel als cadeau ontvangt, kan er ook wel een blad bij krijgen.

De aarde voor aspidistra's behoeft niet op bijzondere wijze samengesteld te worden. Gewone teelaarde uit een tuin is al voldoende; is die te vast, dan moet er wat zand en ook wat turfmolm onder door, dat houdt de aarde los en warm.

In het begin van uw kweekerij moet ge niet te zeer op de weinig-eischende aard van de aspidistra's vertrouwen. Dan moet er geregeld begoten worden; en wel op de aarde, niet in het schoteltje onder de pot; ook moet ge bij het zetten in de aard vooral niet vergeten een handvol kiezelsteentjes, potscherven of schelpen onderin te leggen. Dat is uitmuntend voor het afloopen van het gietwater; zonder die voorzorg verstopt de aarde zoo licht het gat in de bloempot en dan rotten de wortels.

Plant nooit in een mooie porceleinen pot of vaas, maar in een gewone, poreuse, aarden pot. Wel is het voordeelig voor de groei van de planten, dat er een tweede pot om heen komt; die mag dan zoo mooi zijn als hij wil. Vult ge de ruimte tusschen de beide potten nu nog aan met veenmos, dat ge steeds vochtig houdt, dan zal uw aspidistra groeien als kool.

In de volle middagzon moeten uw planten nooit lang staan, of ze krijgen bruine punten aan de bladeren; de morgenzon doet eer goed, dan kwaad; maar al te veel is ook ongezond; veel licht en een uurtje morgenzon daags, is voor een aspidistra al een heerlijk leven.

Wilt gij hem gauw groot en sterk zien, vraag dan uw melkboer, of hij u een bakje met koemest kan bezorgen. Zet die mest in een oude pan of in een kuip, achter in de tuin, of als ge die niet hebt, gedekt op zolder of buiten 't venster en vul de kuip met water aan. Van tijd tot tijd drenkt ge de aarde van de aspidistra met een beetje van het water, dat boven de mest staat; dat heeft vaak een wonderlijk gunstige werking op de breedte en de hoogte en het aantal van de bladeren,

Heel geurig is dit sopje niet, hinderlijk echter evenmin, als ge wat veel water neemt en niet dadelijk voor het gebruik in de massa roert. Maar er zijn ook andere middelen zonder reuk hoegenaamd; de moderne kunstmest, die in alle bloemwinkels te koop is, doet meestal dezelfde diensten, al beweren de echte plantenliefhebbers, dat niets haalt bij echte, onvervalschte koemest.

Zeer voordeelig werkt het op de aspidistra, als men de plant 's zomers van tijd tot tijd eens buiten zet, vooral bij afwisselend weer, zonneschijn en regen; als 't waait is dit buitenzetten niet raadzaam, want de stengels knakken dan licht of buigen vlak bij de grond uit de vliezige steunsels.

In zijn vaderland, China en Japan, groeit hij langs de schaduwrijke oevers van de rivieren, en dat wel in een streek, waar maanden van regen afwisselen met langdurige droogte; het is dus van huis uit een gedweeë plant.

De reuzen-aspidistra's, die ge voor de vensters der stadsmelkboeren ziet, zijn bijna alle met koemest behandeld. Ook in sigarenwinkels worden de aspidistra's gehouden; zoo'n groote, volle plant versiert de heele uitstalkast, en geeft meteen aan de winkeliers gelegenheid, de beste klanten aan zich te verplichten, (als ze tenminste plantenliefhebbers zijn) door hun van tijd tot tijd een blad met een stuk stengel te offreeren.

Is dat een aspidistra met bonte bladeren, dan wordt het cadeau des te meer gewaardeerd,

Nu zijn er onder die bontbladige, die werkelijk prachtig van teekening zijn, en toch is het bont worden waarschijnlijk niets anders dan een ziekelijk verschijnsel; de plekken en streepen, waar het groen ontbreekt, zijn niet in staat mee te werken aan de voeding van de plant, wat toch de taak van de bladeren is.

Doordat op het bezit van bontbladige aspidistra's zoozeer prijs wordt gesteld, zijn de kweekers, dillettanten en vakmannen, er natuurlijk op uit, bonte exemplaren te verkrijgen.

De Levende Natuur 1 (4):66-70 (1896)

Dat gaat niet zoo heel gemakkelijk in zijn werk; of misschien is het wel heel eenvoudig, maar zij, die het weten, houden het middeltje geheim, en daar hebben ze groot gelijk in.

Nu ken ik wel een paar kunstjes; ik durf u evenwel niet verzekeren, dat het probate middelen zijn.

Het eene is een zeer onschadelijk, maar ook een onzeker middel: vermeng de aarde van de aspidistra vroeg in 't voorjaar met zeer fijn cokes-poeder of gemalen houtskool en begiet uitsluitend met regenwater.

Het andere is minder onschuldig, want daarbij moet de plant er aan gewaagd worden. Hebt ge echter een te volle aspidistra en geen grooter pot om hem te verplanten, zoodat ge toch moet sloopen, waag er dan eens een stuk aan.

Scheur de stengel met bladknoppen in drie of vier deelen in de lengte op, zoodat de vezels aan alle zijden er bij hangen, leg de deelen weer tegen en over elkander en behandel de stengel nu als gewoonlijk. De nieuwe bladeren, die uit de mishandelde stengel opkomen, zijn, als het lukt, geel gestreept; de kans op lukken kan ik niet berekenen, maar van twee, die ik zoo behandelde, kreeg ik er één met mooie, bonte bladeren, de andere kwijnde weg.

ASPIDISTRA.

Misschien is het goed, bij de operatie naar beide recepten te gelijk te handelen; in elk geval is het altijd raadzaam, op de wonden van de gesneden of gescheurde plant, wat fijne cokes of nog beter houtskool-poeder te strooien.

Gelukt de operatie, dan moeten in het eerste jaar, de oudere, groene bladeren nog niet verwijderd worden, eerst als het aantal bonte bladeren vrij groot is, kunnen ze zonder schade afgesneden worden.

De Levende Natuur 1 (4):66-70 (1896)

Soms worden de bladeren geheel wit. Gebeurt dit met een enkel blad, dan staat het fraai en dan hindert het ook niet; want de groene of half-groene zijn wel in staat voor de teere en mooie, die niets kunnen dan pronken, de kost op te halen; maar komen er vele, dan worden de nieuwe bladeren steeds smaller en kleiner bij gebrek aan voeding en het einde is te voorzien.

De aspidistra wordt als bladplant terecht gewaardeerd om zijn ornamentale bladertooi; toch brengt deze plant ook bij ons bloemen voort. Mooi zijn die bloemen oppervlakkig bekeken niet, daarin staat de aspidistra achter bij Begonia's, Richardia's, Clivia's en vele andere kamerplanten, die sierlijke bladeren en tevens mooie bloemen dragen.

Maar al zijn ze niet mooi en al vallen ze zoo weinig in 't oog, dat velen, die aspidistra's houden, ze bij hun planten niet eens opmerken — merkwaardig zijn ze in hooge mate, en ze verdienen werkelijk wel eens onze attentie.

Al dadelijk treft ons het in de plantenwereld zeldzaam geval, dat de aspidistra zijn bloemen vlak op de aarde tusschen de bladstelen legt. Hij verheft ze niet, zooals de overgroote meerderheid der bladplanten, boven of tusschen de bladeren. Dat staat natuurlijk hiermee in verband, dat de stengel van onze kamerplant zich onder en niet boven de aarde bevindt; maar dan zouden er nog lange bloemstelen kunnen zijn, om de bloem in de hoogte te steken; doch die zijn er niet, de bloemsteel blijft ook al onder de grond, en de bloem gedeeltelijk evenzoo.

In Februari, soms nog tot Juni toe, kunt ge die bloemen vinden. Eerst lijken ze wel wat op heel kleine uien, die voor de helft, de onderste, in een wit doekje zijn gedraaid; om dat doekje (de schubben van de bloemsteel) goed te zien, moet ge de aarde om de knop heen, wat op zij schuiven.

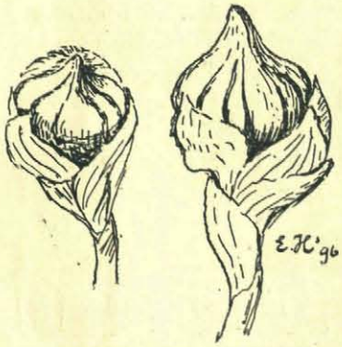

Bloemknoppen van de Aspidistra, natuurlijke grootte.

Deze beide figuren heb ik in Maart, naar de knoppen van mijn aspidistra's geteekend; de rechter is de oudste. Ze zijn eerst groen, en krijgen later talrijke wijnroode vlekjes en streepen.

Het duurt vrij lang, eer de bloemen zich openen, de knop groeit langzaam en eindelijk, eerst na een dag of veertien, splijten de naden bij de spits, acht slipjes wijken uit en krullen zich later eenigszins terug, zoodat ge in de bloem kunt kijken.

Dan bemerkt ge een figuurtje, ongeveer van nevenstaande vorm, soms iets minder, soms iets meer regelmatig. Het heeft een paarsroode kleur, ook de binnenzijde van de bloemslipjes zijn roodachtig, met groene randen.

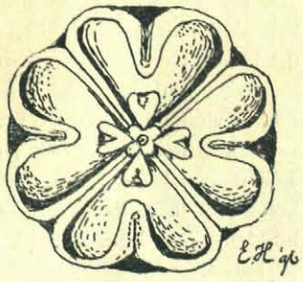

De stempel van Aspidistra, van boven gezien (dubbele grootte).

Bekijkt ge dat regelmatige figuurtje in de bloem met een loep, dan ziet ge dat het glanst, alsof er heel kleine vochtpareltjes op lagen; het is dan ook eenigszins vochtig en kleverig.

Als ge nu wilt begrijpen, wat dat eigenlijk voor een ding is, moet ge een paar bloemen opofferen aan uw weetgierigheid.

Snijd een knop in de lengte door, dan ziet ge een figuur als op de teekening hier onder links.

Doorgesneden bloemknop. m. meeldraden, s. stempel. Opengesneden bloem van Aspidistra. (natuurlijke grootte).

Het lijkt wel een boom met een dikke stam, met voet en wortel en bovendien een kroon, met in 't midden opstaande en naar weerszijden afhangende takken. In de holten, onder die hangende takken, bespeurt ge twee gele, gekromde en gegleufde knoppen, die met korte steeltjes aan de binnenwand vast gehecht zijn. In de diepte achter de stam bemerkt ge nog twee of drie van die dingen. De vleezige bodem onder de boom is glanzig en doorschijnend, en lijkt vochtig.

Scheurt of snijdt ge nu van een geopende bloem eenige slipjes tot onder toe af, dan ziet ge, dat de takken van de boom zich na het openen eenigszins opgericht hebben en zoo doende het gebeeldhouwde tafeltje hebben gevormd, dat ge van boven af hebt waargenomen. (Zie op de teekening rechts).

Die het eerst onze aspidistra zijn naam gaf, zag er een schild met sterrenteekening in; aspidistra beteekent „sterrenschild."

Als ge nu nog in de doorgesneden knop dicht bij de voet van de boomstam eenige witte korreltjes hebt bespeurd, dan begrijpt ge dadelijk, dat de boom (later de ronde tafel) de stamper van de aspidistra-bloem is, het mooie tafelblad is de stempel, de poot is de stijl, en de voet het vruchtbeginsel, waarin zich de eitjes tot zaadknoppen zullen ontwikkelen, (stippeltjes op de teekening) dit zal de vrucht worden, zoodra er wat stuifmeel uit de meeldraden of eigenlijk uit de helmknoppen (dat zijn die stuifmeeldoosjes onder het tafelblad) op de groote stempel is gekomen.

Maar dat is gauwer gezegd dan gedaan; hoe kan dat? De meeldoosjes hangen onder de tafel; hoe moet dat meel dan op de tafel komen? Er op vallen is onmogelijk, want de bloem zit vast op of eigenlijk in de grond; de bloemslippen alleen steken er boven uit.

Schudden of slingeren kan de bloem dus niet, waardoor 't vruchtmakend stuifmeel op de stempel kon geraken; en bovendien, de stempel sluit de opening van de bloem bijna geheel af.

Maar toch niet geheel en al, dat ondervond ik laatst; ik had aan mijn eigen aspisdistra's niet voldoende bloe-

De Levende Natuur 1 (4):66-70 (1896)

men, om ze te onderzoeken, ik vroeg er een paar bij een kennis, die gaf ze mij en ik deed ze in een sigarenzakje. Toen ik ze thuis nauwkeurig bekeek, vond ik stuifmeel op de stempels, en ik merkte spoedig, hoe het daar, bij het schudden in het zakje gekomen was.

Bezie de vergroote teekening van de stempel nog eens; waar de randen van de vier harten naar binnen buigen staan 4 groote, zwarte vlekken, tusschen de harten nog 4 kleinere; die 8 vlekken stellen openingen voor, die toegang geven tot de holte onder het stempelblad; juist bij die openingen heeft ook elk bloemslipje een gleuf, roodbruin gekleurd, (zie de opengesneden bloem) zoodat de toegang vrij ruim is; althans 4 van de openingen, de 4 overige vormen alleen fijne kanaaltjes, doordat op die plek de stempellobben niet met de binnenrand van de bloem vergroeid zijn; maar een fijne insectentong of een naald kan er, zonder letsel te veroorzaken, wel door. Vlak onder elk van die 4 wijde en 4 zeer nauwe kanaaltjes nu is een helmknop door een draadje aan de wand van de holle bloem vastgehecht, zoodat het licht te begrijpen is, hoe er bij mijn afgeplukte en door elkaar geschudde bloemen stuifmeel op de stempel is gekomen. Maar hoe komt het in de natuur er op, de bloemen zitten als vastgemetseld in de aarde?

Dat er insecten bij te pas moeten komen, geloof ik stellig, vooral ook omdat ik weet, dat helmknopjes en stempel van de zelfde bloem niet te gelijk rijp zijn, de een is al verdroogd als de ander pas aan de gang is.

Ja, als er nu langs de Amstel net zoo veel Aspidistra's groeiden en bloeiden als aan de oevers van de Jang-tsekiang of in de dalen van de Himalaya, dan zou ik er gauw achter zijn, maar dat is ongelukkig niet zoo; en raden en gissen geeft bij de bloemenbiologie niets dan verdriet.

De bestuivers kunnen zeer kleine insecten zijn, die gewoonlijk langs de grond kruipen, en die door de luikjes heen dringen, om zich onder in de kelder aan stuifmeel of aan de vleezige bloembodem te goed te doen. Ze zouden zoodoende het stuifmeel, dat aan hun lichaam is blijven hangen, weer mee naar boven nemen en op de stempel van andere oudere of jongere bloemen kunnen overbrengen. Mugjes b. v. of andere kleine diertjes van hun formaat waren daartoe wel geschikt.

Ik heb al meer dan eens geprobeerd of een van onze kleine mieren, nu ik geen Chineesche heb, mij dat plezier zou willen doen, maar ze bedankten; nu, een mier staat dan ook niet als een vlijtig bloembestuiver te boek.

Vóór mij op tafel staat, terwijl ik dit schrijf, een bord met bloeiende moeras-viooltjes in veenmos, ik zag er van middag een paar mieren in ronddolen. Laat ik eens zien of het mij nu gelukt.

Daar heb ik er een te pakken... ik laat hem voorzichtig in een wijd geopende aspidistra-bloem vallen.

Neen, hoor, hij moet er niets van hebben; hij wil niet, zoo als ik wil. Misschien is de kleinste mier nog te groot voor een van de vier wijde openingen.

't Kan ook best wezen, dat onze zonderlinge bloem, door grootere insecten bestoven wordt, die dan hun lange tong door de luikjes steken.

Dat bracht mij indertijd op een gedachte. In plaats van een vlinder of bijen of vliegentong, nam ik een draadje stijf zwart garen, maakte dat aan 't eind vochtig en probeerde het door de luikjes in de kelder te brengen, en ja wel, het vochtig eindje kwam er lichtgeel weer uit, vol stuifmeel. De helmknop vlak onder de opening was geraakt. Toen ik hetzelfde bestoven draadje bij een tweede bloem bezigde kwam er zonder dat ik opzet gebruikte, stuifmeel op de stempel. Zoo kan 't dus, maar nu is het nog lang niet zeker, dat de aspidistra door insecten met lange tong bestoven wordt. Er zijn nog zooveel mogelijkheden.

In elk geval weet ge nu, hoe ge zelf kunstmatig uw aspidistra-bloemen kunt bestuiven, om vrucht en zaad te krijgen, als ge daar aardigheid in hebt. Daarbij moet ge vooral zorgen, dat er geen gietwater in de bloemen komt, want dan rotten ze; ge kunt met de vinger een geultje graven rondom de rand van de bloempot, en daarin begieten.

Als de bloemen zich spoedig na de kunstmatige bestuiving sluiten, dan is er kans op, dat de bewerking gelukt is.

E. Hs.

Uitstapjes in de Insectenwereld.

Wat is er wel fraaier dan een kleurige vlinder, die van bloem tot bloem fladdert in den zonneschijn? Dames wijzen hem op de wandeling elkaar aan, jongens loopen hem met de pet in de hand na, een wandelende heer blijft een oogenblik staan en bewonderen. Eene mooie kapel heeft onder de menschen geene vijanden, geene verachters, maar slechts vrienden; of die vriendschap nu wel heel voordeelig voor haar is, zullen wij daarlaten. Doch wat zegt ge van mieren, lezer? Mooi zijn ze niet, maar heeft haar „gemier," haar schijnbaar verward dooreenloopen u wel eens belangstellend doen stilstaan? En wat dunkt u wel van zoo'n bonte rups, die ge zeker wel eens op een of ander blad gevonden hebt, van zoo'n hommel, die laag langs den grond, brommend van bloem tot bloem vliegt, van al de kleine dierkens, die ge, als ge in het gras ligt, op de bladeren om u heen ziet rondwandelen, in de bloemen zich verschuilen, luchtsprongen maken, hun kopje poetsen, hunne vleugeltjes reppen? Wordt uw oog tot hen getrokken, vermaakt u hun werken en wriemelen, spijt het u misschien een weinig, dat ge hun zoeken en drijven niet beter verstaat, dat ge hen niet een poosje kunt vasthouden, om hun vroolijk spel later nog eens voor u te herhalen?

Als ge *ja* zegt, zijt gij de lezer of lezeres mijner keuze. En ik wensch terstond er toe over te gaan, met u te overleggen, wat wij hebben te doen, om ons in de insecten-